

Il-Ħadd, 8 ta' Marzu 2020

Ġesù ħa miegħu lil Pietru
u lil Ġakbu u lil ħuh Ġwanni,
tellagħhom fuq muntanja għolja
weħidhom, u tbiddel quddiemhom.
Wiċċu sar jiddi bħax-xemx,
u lbiesu sar abjad bħad-dawl.
U dehrulhom Mosè u Elija
jithaddtu miegħu. Qabeż Pietru
u qal lil Ġesù: "Mulej, kemm hu
sew li aħna hawn! Jekk trid intella'
hawn tliet tined, waħda għalik,
waħda għal Mosè u waħda għal
Elija." Kif kien għadu jitkellem,
sħaba kollha dawl għattiethom,
u minn ġos-sħaba nstema' leħen
jgħid: "Dan hu lbni l-għażiż, li fih
sibt l-għaxxa tiegħi; isimgħu lilu."

*Mill-Evangēlju skont San Mattew,
kapitlu 17, versi 1-5*

12

"Ġesù juri lilu nnifsu bħala
x-xbieha perfetta tal-Missier,
id-dija tal-glorja tiegħu. Dan
huwa t-twettiq tar-rivelazzjoni;
għalhekk ħdejh jidhru Mosè u Elija,
li jirrappreżentaw il-Liġi u l-Profeti,
biex juru li kollox jispiċċa u jibda
f'Ġesù, fil-passjoni u l-glorja
tiegħu. Dak li qed jasal għand
id-dixxipli u għandna hu dan:
'Isimgħuh!' ... Li nisimgħu lil Kristu
jfiesser li nilqgħu l-għerf tal-misteru
tal-Għid tiegħu, nimxu miegħu
biex nagħmlu minn ħajjitna
rigal għall-oħrajn, f'ubbidjenza
ħelwa għar-rieda ta' Alla."

PAPA FRANĠISKU, *Angelus*, 1 Marzu 2015

*X'post għandi
jien għal
kliem Kristu?*

*Inħallih
jinfidni?*

Widnejn miftuħa

Ħa nisma' lilek, Mulej,
tgħidli dak li jien neħtieg li nisma'.
Ħa nisma' lil ħajtek
tikxifli ftit ftit dak li Alla jixtieq li jkun għalija.
Ħa nisma' dik ir-rabta li ma tinħallx
li Inti għandek mal-Missier
twassalli s-sbuħija Tiegħu.
Ħa nisma' l-għemejjel tiegħek
jirakkontawli l-għozża
li Alla Missierek għandu lejn kull bniedem.
Ħa nisma' l-Passjoni tiegħek
tfissirli sa liema estremità
Alla jasal f'imħabtu.
Ħa nisma' l-Qawmien tiegħek
jissigilla l-fidwa tiegħi u tal-bnedmin kollha
darba għal dejjem.

It-Tnejn, 9 ta' Marzu 2020

Ġesù qal lid-dixxipli tiegħu:
"Hennu,
bħalma hu ħanin Missierkom.
Tiġġudikawx,
u ma tkunux iġġudikati;
tikkundannawx,
u ma tkunux ikkundannati;
aħfru, u ssibu l-maħfra.
Aġħtu, u jingħataikom.
Kejl tajjeb,
marsus,
mheżżeż sewwa
u mburgat
iqegħdulkom f'ħoġorkom;
għax bl-istess kejl
li tkejlu intom
jitkejjejl lilkom."

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 6, versi 36-38*

13

"Jekk ma rridux niġbdu fuqna
l-ħaq ta' Alla, ħadd minna
ma jista' jsir l-imħallef ta' ħuh.
Il-bnedmin, bil-ġudizzju tagħhom
ikunu jieqfu mal-qoxra, waqt li
l-Missier iħares lejn il-qalb ... Li ma
niġġudikawx u ma nikkundannawx
ifisser, b'mod pożittiv, li nagħrfu
dak li hemm tajjeb f'kull persuna u
ma nħallux li din issofri minħabba
fil-ġudizzju parzjali tagħna u
l-preżunzjoni tagħna li nafu kollox.
Imma dan xorta mhux biżżejjed
biex nuru ħniena. Ġesù jitlob
minna wkoll li naħfru u li nagħtu."

PAPA FRANĠISKU, Bolla tal-Ġublew tal-Ħniena,
Misericordiae Vultus, 11 April 2015, nru 14

*Jien
l-hena tiegħi
nkun imħallef
tal-oħrajn?*

*X'nofri jien
lil min jidhirli
li huwa fl-iżball?*

Imħallfin

Kemm insibuha ħafifa, Mulej,
li kelma waħda biss
inħalluha tgħidilna x'timbru għandna nagħtu
lil min ikun lissinħa!
Kemm insibuha ħafifa
li azzjoni waħda biss ta' xi ħadd
inħalluha tiddejalna x'għandna naħsbu dwaru!
Kemm insibuha ħafifa
li esperjenza waħda biss li aħna jkollna ta' xi ħadd,
biha nfittxu malajr li nfissru dak kollu li hu!
Kemm insibuha ħafifa
li nagħmlu lilna nfusna l-imħallfin tal-oħrajn!
Kemm insibuha bi tqila
biex, bħal Alla Missierek,
ma noffrulhomx ħlief imħabba ġeneruża!
Ikkonvertina, Mulej.

It-Tlieta, 10 ta' Marzu 2020

Ġesù kellem lin-nies
u lid-dixxipli tiegħu,
u qalilhom:

"Fuq il-katedra ta' Mosè
qagħdu l-kittieba u Fariżej.
Mela kull ma jgħidulkom
huma agħmluh u ħarsuh,
izda tagħmlux kif jagħmlu huma,
għax huma kliem biss għandhom,
imma fatti xejn.

Huma jorbtu qatet kbar u tqal
u jgħabbuhom fuq spallejn
ħaddieħor, waqt li huma stess
anqas b'sebagħhom wieħed
ma jridu jħarrkuhom.

Kull ma jagħmlu,
jagħmluh għal għajnejn in-nies."

*Mill-Evangġelju skont San Mattew,
kapitlu 23, versi 1-5a*

14

"Ġesù kien jinkorla jara lil min
jippretendiha ta' mgħallem
tal-Kelma ta' Alla, esiġenti
mal-oħrajn, imma li mbagħad
ma jiddawwalx hu stess minnha ...
Kull min irid jipprietka, l-ewwel
irid ikun lest li jħalli l-Kelma
tqanqlu u jlaħħamha
fil-ħajja konkreta tiegħu.
B'dan il-mod,
il-predikazzjoni ssir dik l-attività
hekk intensa u għammiela
li 'tikkomunika lill-oħrajn dak
li wieħed ikun ikkontempla hu."

PAPA FRANĠISKU,
Eżortazzjoni Appostolika, *Evangġelii Gaudium*,
nru 150, 24 Novembru 2013

*Jien
x'qed inwassel
lill-oħrajn?*

*Apparenzi
jew
xhieda mnissla
mill-għixien
tal-Kelma
ta' Alla?*

Bil-fatti

Ħa tkun il-kontemplazzjoni tiegħek
in-nifs ta' ħajti, Mulej.

Ħa tkun il-Kelma tiegħek
il-Kelma li jiena nħalliha tixħet l-ħin kollu
id-dawl għal ħajti.

Ħa tkun din l-istess Kelma tiegħek
li jiena nippermettilha ssir laħam fija.

Imbagħad dak li nwassel lill-oħrajn

ma jkunx ħlief Inti

u kif qiegħed tidħol f'ħajti;

ma jkunx ħlief Inti

u kif qiegħed taħdem fil-ħajja tiegħi;

ma jkunx hemm ħlief Inti

u l-ħwejjeġ kbar li bi providenza ġeneruża

Inti tagħmel fija u bija.

Agħmilni dixxiplu u appostlu tiegħek bil-fatti.

L-Erbgħa, 11 ta' Marzu 2020

Resqet lejn Ġesù
omm ulied Żebedew
flimkien ma' wliedha ... u qaltlu:
"Ordna li dawn iż-żewġ uliedi
joqogħdu wieħed fuq il-lemin
tiegħek u l-ieħor fuq ix-xellug
fis-Saltna tiegħek." U Ġesù wieġeb:
"Ma tafux x'intom titolbu ..."
L-għaxra l-oħra
nkurlaw għaż-żewġt aħwa.
Imma Ġesù sejħilhom u qalilhom:
"Min irid ikun l-ewwel fostkom,
għandu jkun l-ilsir tagħkom.
Hekk ukoll Bin il-bniedem,
ma ġiex biex ikun moqdi,
imma biex jaqdi u biex jagħti ħajtu
b'fidwa għall-kotra."

*Mill-Evangġelju skont San Matthew,
kapitlu 20, versi 20a. 21b-22a. 24. 27-28*

15

"Ġesù fakkar lid-dixxipli tiegħu
li fid-dinja tal-poter
kulhadd ifittex
kif ħa jaħkem fuq l-ieħor,
u għalhekk jgħidilhom:
'Fostkom ma għandux ikun hekk.'
Il-loġika tal-imħabba nisranija
mhijiex dik
ta' min iħossu superjuri
fuq l-oħrajn
u għandu bżonn jurihom
il-poter tiegħu, imma dik li biha
'min irid ikun l-ewwel fostkom,
għandu jkun l-ilsir tagħkom.'"

PAPA FRANĠISKU,
Eżortazzjoni Appostolika, *Amoris Laetitia*,
19 Marzu 2016, nru 98

*Jien xi hadd
li rrid dejjem
id-dinja
ddur madwari?*

*F'li nagħmel
għal haddieħor
dejjem infittex
xi għamla
ta' kumpens?*

Li tkun fiċ-ċentru

Kemm naħsibha differenti minnek, Mulej!
Inti tgħidli li l-uniku kobor veru
huwa ta' min jagħti servizz lil haddieħor
bla ma jistenna xejn għalih innifsu.
U jien il-ħin kollu nfittex
li nispikka fuq l-oħrajn,
li jdur kollox madwari u madwar il-ħiliet tiegħi,
li ngħajjat il-ħin kollu f'widnejn min jigi
li dak li nagħmel jien ma jagħmlu hadd,
saħansitra li nara kif se mmur tajjeb jien
forsi wkoll minn fuq dahar haddieħor!
Rażżan fija, Mulej,
il-kilba li għandi
li nqiegħed lili nnifsi fiċ-ċentru ta' kollox.
Li tkun fiċ-ċentru, din tiegħek biss,
u ta' hadd iżjed!

Il-Ħamis, 12 ta' Marzu 2020

Ġesù qal lill-Fariżej:

“Kien hemm raġel għani,
jilbes il-porpra u għazel mill-ifjen;
l-hena tiegħu kien
li kuljum jagħmel ikla mill-aħjar.
U wieħed fqir jismu Lazzru,
li kellu ġismu ġerħa waħda,
kien imur jinxtet
ħdejn il-bieb ta' daru,
bix-xewqa li jixba'
b'dak li jaqa' mill-mejda tal-għani.
Sa l-klieb kienu jmorru jilagħqu
l-ġrieħi tiegħu.
Ġara li l-fqir miet,
u l-aṅġli ħaduh fi ħdan Abraham.
Imbagħad miet ukoll l-għani,
u difnuh.”

*Mill-Evangjelju skont San Luqa,
kapitlu 16, versi 19-22*

16

“Il-fqir nafu x'jismu: Lazzru. Imma l-għani? M'għandux isem! Propju din hi l-ikbar saħta għal min jafda fih innifsu jew f'kemm jiflaħ jew fil-possibilitajiet tal-bnedmin, u mhux f'Alla: jitlef ismu! B'tali mod li għall-mistoqsija 'X'jismek?', iwieġeb mhux bl-isem propju tiegħu imma bin-numru tal-kont tal-bank, jew jirreferi għall-ħwejjeġ li jipposedi ... Huwa attegġjament li jeħodna 'l bogħod mill-Mulej, ipogġina fit-triq tad-dwejjaq, eżatt bħall-għani tal-Vanġelu li, fl-aħħar mill-aħħar, hu bniedem imdejjaq għax ikkundannat minnu nnifsu.”

PAPA FRANĠISKU, *Meditazzjoni*, 20 Marzu 2014

*Fuqhiex nibniha
d-dinjità tiegħi?*

*Kif inħares
lejn il-ħwejjeg
li għandi?*

Meta titlef ismek

Inti tara kbir, Mulej, fejn jidħol il-bniedem.

Inti tinvesti ħafna fih.

Inti Alla li l-ħin kollu tara x'tivvinta

biex lil kull bniedem

tarah jgħix skont id-dinjità li fiha ħlaqtu.

Għalhekk, Inti ma taħmilx tarah jirriduċi lilu nnifsu

għall-ġid li jkollu

- kull bniedem huwa bil-wisq ikbar

minn ġid bħal dan.

Inti ma taħmilx tarah jiġbor lilu nnifsu

fil-ħwejjeg li jipposedi

- kull bniedem huwa ħafna 'l fuq

minn ħwejjeg bħal dawn.

Inti ma taħmilx tarah jitlef ismu minħabba f'dawn.

Inti ħlaqtu xbieha tiegħek:

x'jista' joħlom li jkun iżjed minn hekk?

Il-Ġimgħa, 13 ta' Marzu 2020

Ġesù qal lill-qassisin il-kbar u lix-xjuħ tal-poplu: "Kien hemm wieħed, sid ta' għalqa, u ħawwilha bid-dwieli; tellgħalha ħajt tas-sejjeħ madwarha, ħaffer magħsar fiha, u bnielha torri; u qabbilha lil xi bdiewa ... Meta wasal żmien il-frott, bagħat il-qaddejja tiegħu għand dawk il-bdiewa biex jiġbrulu l-frott li kien imissu. Iżda l-bdiewa qabdu lill-qaddejja, u lil wieħed sawtuh, lil ieħor qatluh, u lil ieħor ħaġġruh ... Fl-aħħar bagħtilhom lil ibnu u qatluh ukoll..." Qalilhom Ġesù: "Qatt ma qrajtu fl-Iskrittura li: 'Il-ġebbla li warrbu l-bennejja saret il-ġebbla tax-xewka?'"

Mill-Evangġelju skont San Matthew, kapitlu 21, versi 33-35. 37a. 39b. 42a

17

"Il-Qawmien ta' Kristu hu l-misteru tal-ġebbla li warrbu l-bennejja li tispicċa ssir il-ġebbla tax-xewka tal-ħajja tagħna. Kristu qam, dan li jfisser. F'din il-kultura tal-iskart fejn dak li m'għandniex bżonn inwarrbuh, dik il-ġebbla - Ġesù - hi mormija u hi għajn tal-ħajja. U mqar aħna, ċaġġkiet mixħuta mal-art, f'din l-art ta' tbatija, ta' traġediji, bil-fidi qawwija fi Kristu Rxoxt nistgħu nsibu sens, qalb tant diżastri. Is-sens li nħarsu iktar lil hemm, is-sens li ngħidu: 'Ara, mhux ħajt hemm, imma xefaq.'"

PAPA FRANĠISKU, *Omelija*,
Pjazza San Pietru, Vatikan, 16 April 2017

*Il-Passjoni
u l-Qawmien
ta' Kristu
x'jgħiduli
dwar
kif jaħdem Alla?*

*Jien
kif nidħol
fil-mod ta' kif
Huwa jaħdem?*

Ċaġħkiet mal-art

L-esperjenzi tqal li ngħaddu minnhom, Mulej,
ġieli jagħtuna ħafna x'nifhmu
li aħna qisna ċaġħkiet mixħuta mal-art,
li aħna persuni bla siwi,
li aħna persuni li ma nistgħu nikkontribwixxu xejn
lejn is-soċjetà,
li aħna tajbin biss biex nintremew!
Dan Inti wkoll ġarrabtu bil-kbir,
u taf kemm uġiġħ inissel fil-qalb.
Imma Alla Missierek,
il-Fidwa jinsigha b'dak li ħaddieħor jiskarta;
anzi, dak li ħaddieħor iwarrab
Hu jagħmlu fiċ-ċentru tal-miraklu l-kbir tiegħu.
Aġħmel, Mulej, li ma ninsa qatt
li jien niswa quddiem Alla Missierek u Missieri,
u li bija wkoll Hu jrid jinseġ il-miraklu l-kbir!

Is-Sibt, 14 ta' Marzu 2020

Ġesù qal din il-parabbola:

“Kien hemm raġel
li kellu żewġ ulied.

Iż-żgħir qal lil missieru: ‘Missier,
agħtini s-sehem li jmiss lili mill-ġid.’
U dak qassmilhom il-ġid.

Ma kinux għaddew wisq ġranet,
meta ż-żgħir sarr kollox u telaq
minn beltu lejn pajjiż imbiegħed,
u hemmhekk berbaq ġidu kollu
f’ħajja mtajra ... Imbagħad daħal
fih innifsu ... u qal: ‘Ha nqum
u mmur għand missieri ...’

U għamlu festa ...

Ibnu l-kbir inkorla,
u ma riedx jidħol ġewwa,
izda missieru ħareġ jitolbu jidħol.”

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 15, versi 11-13. 17a. 18a. 24b. 28*

18

“Fil-parabbola hemm l-iben il-kbir;
dan ukoll għandu bżonn
jiskopri l-ħniena tal-missier.
Hu dejjem baqa’ d-dar, imma
hu hekk differenti minn missieru!
Kliemu nieqes minn dik il-ħlewwa:
‘Ara, ili dawn is-snin kollha naqdik,
kelmtek ma ksirthielek qatt ...
imbagħad jiġi dan ibnek ...’
Ara x’disprezz: qatt ma jgħid
‘missier,’ qatt ma jgħid ‘ħija’,
jaħseb biss fih innifsu, jiftaħar
li baqa’ dejjem ma’ djul missieru
u li qdih f’kollox; imma dan kollu
hu qatt ma għexu bil-ferħ.”

PAPA FRANĠISKU,
Udjenza Ġenerali, 11 Mejju 2016

*Ir-rabta tiegħi
ma' Alla,
kif ngħixha
jien?*

*InħalliH
jinfluwenzani?*

Ma' djul il-Missier

Li tkun ma' djul il-Missier
mhux bilfors ifisser
li tkun qed tgħix rabta sabiħa miegħu.
L-iben il-kbir tal-parabbola,
dil-ħaġa jgħallimhielna sew.
U jien irrid nammetti, Mulej,
li jien għandi minnu kemm trid:
bħalu nkun ma' djul il-Missier
imma ma niskoprix tassew min Hu;
bħalu nibqa' ma' djulu
imma ma nħallix lili nnifsi nintgħagen minnU;
bħalu ma nitwarrabx minn ma' djulu
imma daqshekk ieħor ma nitbigħedx wisq
mill-ħsieb li niddobba xi ħaġa tajba minn għandU.
Aħfirli, Mulej, ta' kemm ir-rabta tiegħi mal-Missier
ngħixha iktar bħala Isir milli bħala iben.